

ואמרתם פה לחי, וכי דוד לא היה יודע בו בנבבל שהוא אומר שבבילו ואמרתם פה לחי? אלא אותו יום, יום טוב של ראש השנה היה, והקדוש ברוך הוא יושב בדין על העולם, ובשביל הקדוש ברוך הוא הוא אומר ואמרתם פה לחי, לקשר פה לחי, שכל החיים תלויים בו. ואתה שלום, מה זה ואתה? אתה היה צריך (לכתב) ! אלא ואתה, הכל לקדוש-ברוך-הוא אמר, כדי לקשר קשר האמונה וכראוי.

מכאן למדנו שאסור להקדים שלום לאדם רשע, ואם צריך, יקדים לו כמו דוד שברך את הקדוש ברוך הוא, ונראה שאמר בגללו. ואם תאמר שזו רמאות - לא, שהרי כל מה שמעלה לקדוש-ברוך-הוא ונראה שבבבילו אמר - אינו רמאות. ומי שמקדים שלום לצדיק כאלו הקדים לקדוש-ברוך-הוא, כל שפן מר, שהוא שלום למעלה ולמטה.

וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל שדי ושמי ה' לא נודעתי להם. רבי חזקיה פתח, (תהלים לב) אשרי אדם לא יחשב ה' לו עון וגו'. פמה אטומים הם בני אדם שלא יודעים ולא מסתכלים על מה עומדים בעולם, שהרי כשבא הקדוש ברוך הוא את העולם, עשה את האדם בדיוקן שלו והתקינו בתקוניו, כדי שישתדל בתורה וילך בדרךיו.

שהרי כשבא אדם, מעפר המקדש שלמטה נתקן, וארבעה צדדי העולם התחברו באותו מקום שנקרא בית המקדש. ואותם ארבעה צדדי העולם התחברו בארבעה צדדים, שהם יסודות העולם א"ש רוח ומי"ם ועפ"ר, והתחברו ארבעה צדדים אלו

לך שלום. ואמרתם פה לחי, וכי דוד לא היה יודע ביה בנבבל, דאיהו אומר בגינייה, ואמרתם פה לחי, אלא, ההוא יומא, יומא טבא דראש השנה הוה, וקודשא בריך הוא יתיב בדינא על עלמא, ובגין קדשא בריך הוא קאמר, ואמרתם פה, לחי, לקשרא כה, לחי, דכל חיין ביה תליין. ואתה שלום, מאי ואתה אתה מיבעי ליה. אלא, ואתה כללא לקודשא בריך הוא קאמר, בגין לקשרא קשרא דמהימנותא כדקא יאות.

מכאן אוליפנא, דהא לבר נש חייבא, אסור לאקדמא ליה שלום, ואי אצטרין, יקדים ליה פדוד, דברין ליה לקודשא בריך הוא, ואתחזי דבגינייה קאמר. ואי תימא דרמאות הוה. לאו. דהא כל מאן דסליק ליה לקודשא בריך הוא, ואתחזי דבגינייה קאמר, לאו רמאות הוא. ומאן דאקדים שלום לזפאה, פאילו אקדים ליה לקודשא בריך הוא, כל שפן מר, דאיהו שלמא לעילא ותתא.

וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל שדי ושמי יי' לא נודעתי להם. רבי חזקיה פתח, (תהלים ל"ב) אשרי אדם לא יחשב ה' לו עון וגו'. פמה אינון בני נשא אטימין, דלא ידעין, ולא מסתכלין, על מה קיימין בעלמא. דהא קדשא בריך הוא כד ברא עלמא, עבד ליה לבר נש בדיוקנא דיליה, ואתקין ליה בתקוניו, בגין דישתדל באורייתא, ויהך באורחוי.

דהא כד אתברי אדם, מעפרא דמקדשא דלתתא אתתקן וארבע סטרי דעלמא, אתחברו בההוא אתר דאקרי בי מקדשא.

ואינון ארבע סטרי דעלמא, אתחברו בארבע סטרי, דאינון יסודין